

ΤΟ ΒΗΜΑ της ΛΗΜΝΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΥΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΗ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΛΑΖΑΡΙΔΗ,
ΣΩΤΗΡΗ ΛΕΩΤΣΑΚΟ,
ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΝΙΚΑΚΗ,
ΕΦΗ ΜΠΑΝΑΝΗ,
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΥ

Η κυρία Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου, η συμπατριώτισσα συγγραφέας της καρδιάς μας, ανταποκρίθηκε πρόθυμα στο κάλεσμά μας, μας μίλησε για την αγάπη της, τη Λήμνο, και τη θέση που αυτή έχει στο έργο της. Τα βιβλία της έχουν εμπνεύσει πολλές γενιές με τα «μηνύματά» τους, τα οποία αγγίζουν την ψυχή μας.

Τι είναι αυτό που αγαπάτε περισσότερο στη Λήμνο και τι τι είναι αυτό που σας πληγώνει;

«Ο τόπος που ζήσαμε παιδιά, που ονειρευτήκαμε παιδιά, που πονέσαμε τον πρώτο μας πόνο, γίνεται ιερός στην ψυχή μας. Μοιάζει μυθικός. Μαγικός. Και δένεται παράφορα με τον χρόνο της ωριμότητας. Κάποτε έλεγα, αισθάνομαι οργανικά δεμένη με τη Λήμνο, υπαρξιακά, υποστασιακά. Τα νεανικά μου χρόνια της στέρησης, που έζησα εκεί, έγιναν πάμφωτες πηγές έμπνευσης στα κατοπινά χρόνια της ζωής μου. Μας πληγώνει αυτό που πολύ αγαπήσαμε. Να αγαπάς τον τόπο σου, έγραφα, σημαίνει να σε πληγώνει αυτό που τον πληγώνει. Και πάντα τρόμαζα μήπως νέες ιδέες δεν σεβαστούν το «ιδιαίτερο φυσικό κάλλος» της και την ευγένεια του πολιτισμού της.»

Οι ήρωες των επικών μυθιστορημάτων σας «Πήραν την Πόλη, πήραν την...» και «Ξύλινο Τείχος» είναι Λήμνιοι. Πόσο ο Λήμνος συμμετέχει στη διαμόρφωση του μυθιστορηματικού σας σκηνικού;

«Μόνον γιατί υπήρχε στη σκέψη μου το χρυσαφένιο τοπίο της μπόρεσα και τελείωσα αυτά τα άκρως επίπονα μυθιστορήματα «Πήραν την Πόλη, πήραν την...»

Η πραγματική ανεξαρτησία της γυναικάς

Ως γυναίκα συγγραφέας τι θα λέγατε στα νέα κορίτσια που βγαίνουν να κατακτήσουν την ανεξαρτησία τους;

«Θα έλεγα πως η πραγματική ανεξαρτησία της γυναικάς είναι η ανάβαση στο Πρόσωπό της. Ετοι θα γνωρίσει τις πηγές της δύναμής της. Θα κατακτήσει την έσω δύναμη, τη βαθιά υποστασιακή. Οι τραγικοί μας ποιητές χρησιμοποίησαν γυναίκα ηρωίδα στις τραγωδίες τους, γιατί ήξεραν τις δυνάμεις της. Άλλωστε η φύση η ίδια της εμπιστεύτηκε τα μυστικά της, για να συνεχίσει τη ζωή. Σε όλες τις μυθιστορηματικές ηρωίδες μου προσπάθησα να πω πως: Η ελευθερία του προσώπου της, η αξιοπρέπειά της, η βαθιά διαίσθηση του μυστηρίου της ζωής είναι πράγματα πολύ πιο σημαντικά».

και «Ξύλινο Τείχος», που μου στοίχισαν πολλή ψυχή, πολύ πόνο και απίστευτη ιστορική έρευνα. Ακουμπούσα τη σκέψη μου πάνω στις ήρεμες σμαραγδένιες ακρογιαλίες της, να ξεκουραστεί, για να μπορέσω να συνεχίσω».

Ο Λήμνιος Πορφύριος στο «Πήραν την Πόλη, πήραν την...» αγωνίζεται για το αναπόφευκτο. Οι νεότερες γενιές της Λήμνου θα είχαν την έμπνευση μιας παρόμοιας αγωνιστικότητας;

«Όταν ο Κουντουριώτης ήρθε να ελευθερώσει το νησί, ευθύς τα λημνιά παλικάρια πήραν τις σημαίες και τα όπλα που έκρυβαν στα σεντούκια τους και έτρεξαν μαζί του, αψηφώντας κάθε κίνδυνο».

Ο κεντρικός ήρωας στο «Ξύλινο Τείχος» ήταν παιδί όταν τον πήραν

Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου

«Κρατήστε στην ψυχή σας την αλήθεια»

Η λημνιά καταξιωμένη λογοτέχνιδα μιλάει για το νησί της, τους ήρωες που την ενέπνευσαν και τη νέα γενιά



Η λημνιά συγγραφέας Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου και τα βιβλία της «Πήραν την Πόλη, πήραν την...» και «Ξύλινο Τείχος»

σκλάβο από τη Λήμνο τα περσικά πλοία. Ομως κατάφερε να φτάσει στη Σπάρτη και να διακριθεί στους περσικούς πολέμους. Κουβαλούσε τον πολιτισμό της πατρίδας του μαζί του; Εσείς;

«Γράφει ο Ηρόδοτος: «Αντίδωρος Λήμνιος μόνος αυτομόλει...». Ο Αντίδωρος, που είχε αναγκαστεί να πολεμήσει με τους Πέρσες, αυτομόλησε με την τρήρη του και πήγε στους Ελλήνες. Αυτό είναι ιστορικό στοιχείο. Και ο Αντίδωρος ήταν Λήμνιος. Υπήρχαν εκαποντάδες τριήρεις από ελληνικές πόλεις στον στόλο του Ξέρη, όμως ο Λήμνιος αυτομόλησε. Όσο για εμένα, δεν χρειάζεται να απαντήσω αν «κουβαλώ» τη Λήμνο στη ζωή μου. Απαντούν τα βιβλία μου. Και δεν είναι μόνο τα μυθιστορήματα «Πήραν την Πόλη, πήραν την...» και «Ξύλινο Τείχος», είναι η «Μαρούλα της Λήμνου», καθαρά ιστορικό πρόσωπο, «Η Δοξανιώ» μου, κόρη του θρύλου, που έγινε κατάσκοπος του «Νικηφόρου Φωκά» στο ομώνυμο μυθιστόρημα, η «Ψυπύλη» μου, στα αρχέγονα χρόνια της μητριαρχίας, τρεις χιλιάδες διακόδια χρόνια π.Χ. Ωστόσο, η «Ψυπύλη» μου, ως βασιλίσσα της Λήμνου, κράτησε την ευγένεια και το ήθος της λογικής. Άλλα και στα μη ιστορικά μυθιστορήματά μου, σε όλα τα βιβλία μου, η Λήμνος υπάρχει, ως έκφραση, ως νοσταλγία, ως ποιητικό βίωμα».

Τι θα συμβουλεύατε τους νέους και τις νέες των Λυκείων μας που αποφοιτούν σε λίγο;

«Οχι υπό μορφή συμβουλής αλλά, περισσότερο, αγωνίας. Θα τους έλεγα, πολιτισμός είναι η αντίληψή μας για τον πολιτισμό. Η ποιότητα της ζωής μας εξαρτάται από την ποιότητα της αντίληψης που θα διαμορφώσουμε. Είστε η νέα γενιά που σήμερα βγαίνετε από τα θρανία να αναμετρηθείτε με το ορμητικό κύμα της παγκοσμιοποιημένης ζωής που μας επέβαλε η νέα χιλιετία, η νέα τεχνολογία. Θα τους έλεγα, κρατήστε στην ψυχή σας την καθαρότητα της δικαιούντης και της αλήθειας. Είναι έννοιες ιερές. Περιέχουν όλες τις αξίες και τις θυσίες εκείνων που αγωνίστηκαν για να κρατηθεί ελεύθερος ο τόπος μας. Σε λίγο θα είστε πολίτες του κόσμου. Ομως να θυμάστε πως πρωτίστως είσαστε πολίτες της δικής σας γης. Ο, τι και αν γίνετε αύριο, όπου και αν οδηγήσει η ζωή τον καθένα και την καθεμία από εσάς, να έχετε πάντα στην καρδιά σας τον μικρό αυτόν βασανισμένο τόπο που τον είπαν πατρίδα. Και όσο μπορείτε, από όποιο σημείο και αν βρίσκεστε, σε υψηλά αξιώματα ή σε μοναχικές δημιουργίες, νά μην αφήσετε καμιά ξενόφερη παγκοσμιοπόληση να ισοπεδώσει τις αξίες που σας έθρεψαν. Και να θυμάστε ακόμα πως οι έννοιες κέρδος ή ζημία είναι μεγέθη και αναλογίες που καθορίζονται από τον προσωπικό μας αξιακό κώδικα. Κρατήστε την καθαρότητα της νεανικής σκέψης σας, τον αυτοσεβασμό, την αγάπη. Πολιτισμός του προσώπου είναι, εν τέλει, η ευγένεια και ο τρόπος με τον οποίο σκεφτόμαστε. Ο σεβασμός προς τον άλλον».